

Erasmus+ projekta
"Partnerības mēģinājumi
inženierijā un tehnoloģijās"
(P4LLL-tec) intelektuālais
rezultāts Nr.5 – **Partnerību
kvalitātes vadlīnijas -
rekomendācijas**

Oktobris 2017

P₄LLL-tec★

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Šis projekts tika finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija [paziņojums] atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

Compiled 2017 by P4LLL-tec* Projectteam (Coordinator U. Hauschildt)
Bremen. 2017
www.p4llltec.uni-bremen.de

This work is licensed under a
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)

You are free to:

Share - copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt - remix, transform, and build upon the material.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give **appropriate credit**, provide a link to the license, and **indicate if changes were made**. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

NonCommercial — You may not use the material for **commercial purposes**.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the **same license** as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or **technological measures** that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable **exception or limitation**.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as **publicity, privacy, or moral rights** may limit how you use the material.

Saturs

1. Ievads	3
2. Rekomendācijas	5
2.1. Rekomendāciju kopsavilkums.....	5
2.2. Partnerība un pārvaldība	5
2.3. Uzņēmumi	6
2.4. Uzņēmumu trainers/tutors	7
2.5. Audzēkņi.....	8
2.6. Mācību saturs un nodrošinājums	10

1. Ievads

1. Ievads

Erasmus+ projekts "Partnerības mācīšanos izglototājiem inženierijā un tehnoloģijās" (P4LLL-tec) galvenokārt, skar divas mācīšanos izglototājus partnerības grupas "integrāts mācīšanās iespējas" un "pāctecīgās programmas".

Termins 'partnerība' attiecas uz sadarbību starp profesionālajās izglototājus iesaistītajām pusēm - profesionālo izglototājus un apmācības pakalpojumu sniedzējiem, augstākās izglototājus institūcijām, uzņēmumiem, kas piedāvā jaunus vai alternatīvus mācīšanās ceļus no sākotnējās profesionālo izglototājus un apmācības līdz augstākai izglototājus. Kopumā šādas partnerības var definēt pēc trim pazīmēm:

- profesionālās izglototājus un apmācības iesaistītas puses ir iesaistītas apmācības, kas nodrošina izglototājus turpināšanas iespējas, ņemot vērā audzēkņiem iesaistīties elastīgā un individualizētā mācīšanās procesā, tādējādi uzlabojot mācību rezultātus un iegūstot kvalifikāciju vai jaunu kvalifikācijas līmeni;
- partnerība darbojas esošajās profesionālo izglototājus sistēmā un partnerības tiek izmantoti specifiski, inovatīvi risinājumi, nemainot esošo sistēmu;
- partnerība savieno izglototājus iespējas, kas tradicionāli ir atsevišķās sistēmās, piemēram, veidojot ceļu no profesionālo vidējās izglototājus uz augstāko izglototājus.

1. Ievads

Saskaņā ar Eiropas Profesionālo izglotības attīstības centra (Cedefop) pētījumu - 2012-0176/AO/ECVL/ILEMO-LZAH/Partnerships For Lifelong Learning/010/12, izšairētrus galvenos partnerības veidus – integrētās mācīšanās iespējas, pāctecīgas programmas, prasmju atzīšanas mehānismus un karjeras atbalsta pasākumus.

Pirmie divi ir attiecināmi uz šo projektu.

- 'Integrētās mācīšanās iespējas' vai 'integrētās programmas' ir, ka izglotības iespējas piedāvā daudzu pakalpojumu sniedzēji, kas savstarpīgi sadarbojas tādā veidā, ka no audzēkņa skatupunkta - tā ir vienota saskaņota mācību programma. Koledžas duālas izglotības programmas, kas integrē darba vidē balstītas mācības un līdzīgs bakalaura grāda kurss, ir tipisks piemērs.
- Otrs veids, tā saucamās "pāctecīgas programmas", partneru autonomija tiek saglabāta lielā mērā. Tā vietā, lai kopīgi izveidotu jaunu apmācību kursu, iesaistītie partneri, pamatojoties uz savstarpēju uzticēšanos, atzīst mācīšanās rezultātus citam no cita esošās programmās, nodrošinot mērķtiecīgu atbalstu pārejai no vienas programmas uz otru.

P4LLL-tec projekta mērķis ir pētīt un analizēt integrētās mācīšanās iespējas un pāctecīgu programmu organizāciju modeļus inženierijas un tehnoloģijas profesionālā laukā (ISCO apakšgrupās 31 un/vai 35) piecās valstīs (Vācija, Grieķija, Ārija, Latvija un Spānija), un izvērtēt partnerību ietekmi un rezultātus. Pamatojoties uz rezultātu analīzi, Erasmus+ projekta "Partnerības mūžizglotībai inženierijā un tehnoloģijās" (P4LLL-tec) ietvaros tika izstrādātas galvenās rekomendācijas partnerību izveidei un īstenošanai, kas tiks atspoguļotas šajās rekomendācijās.

2. Rekomendācijas

2. Rekomendācijas

2.1. Rekomendāciju kopsavilkums

Partnerība un pārvaldība	<ul style="list-style-type: none"> Skaidrs lomu sadalījums starp dažādu iesaistītajām personām mēģinājuma partnerībās Mēģinājuma partnerības veicināšana starp visām ieinteresētajām pusēm
Uzņēmumi	<ul style="list-style-type: none"> Uzņēmumu izvērtēšana pirms iekļaušanas mēģinājuma partnerībās Mehānismu esamība, kas veicina uzņēmumu līdzdalību mēģinājuma partnerībās
Prakšu vadītāji uzņēmumos	<ul style="list-style-type: none"> Kompetentu, prasmīgu un kvalificētu prakšu vadītāju uzņēmumos pieejamība tīpat kā arī pedagogu pieejamība izglītības iestādēs
Audzokļi	<ul style="list-style-type: none"> Mēģinājuma partnerību pieejamība dažādu cilvēku grupām Iepriekšējās mērķa un iepriekšējās pieredzes, kas iegūtas dzīves laikā, atzīšana Pienācīga audzokļu iepriekšējā sagatavošana mēģinājuma partnerībai Patstāvīgs atbalsts audzokļiem dalībai mēģinājuma partnerībā Drošas darba vides un sociālais aizsardzības nodrošināšana
Mērķu saturs un tā nodrošinājums	<ul style="list-style-type: none"> Iekšjo un ārjo kvalitātes standartu izpilde Mērķu satura pieredzes modernizācija un uzlabošana Izglītības turpināšanas iespējas un tālizglītība Draudzīga apmācības nodrošināšana ikvienam

2.2. Partnerība un pārvaldība

Skaidrs lomu sadalījums starp dažādu iesaistītajām pusēm mēģinājuma partnerībās

Pirms partnerības uzsākšanas tiek nodrošināts, ka starp dažādu ieinteresētajām pusēm - publiskām institūcijām, profesionālu skolām, darba devēju asociācijām, individuāliem uzņēmumiem, tirdzniecības kamerām, arodbiedrībām, prakšu vadītājiem, audzokļiem un citām iesaistītajām pusēm, ir panākta vienošanās par pienākumu sadalījumu par apmācības satura noteikšanu, iesaistīto uzņēmumu atbilstības novērtējumu, atbalsts, lai apmierinātu nepieciešamās arodveselības un

2. Rekomendācijas

drošības prasības, apmācības standartu izstrāde utt..

Mēģinājumu partnerības veicināšana starp visām ieinteresētajām pusēm

Mēģinājumu partnerības veicina izpratnes veidošanos par darba vidē balstītu mācību, kur mērķa grupa ir jauni cilvēki, viņu vecāki, profesionāļi izglotības sniedzēji, darba devēji un publiskie nodarbinātības dienesti, vienlaikus uzsverot šīs partnerības kā ceļu, kas nodrošina izcilību profesijā, tādējādi paverot plašas izglotības un profesionāļi iespējas.

2.3. Uzņēmumi

Uzņēmuma izvērtēšana pirms iekļaušanas mēģinājumu partnerībā

Pārliecinieties, ka partnerības dalībnieki – uzņēmumi ir saņēmuši publiski labi atzītas, neatkarīgas aģentūras vai organizācijas (t. i., tirdzniecības komitejas, vietējās amatniecības kameras, skolas vai koledžas, kvalitātes aģentūras utt.) apliecinājumu pirms uzņēmuma iesaista audzēkņus apmācību kursā, lai novērtētu: i) viņu spēju iemācīt pilnīgu/dabīgu prasmju un kompetenču klāstu, kas programmā prasīta ar nepieciešamajiem kvalitātes standartiem; ii) atbilstošu tehnoloģiju un aprīkojuma pieejamību uzņēmumā, lai mācītu šīs prasmes un kompetences; iii) atbilstošu darbinieku pieejamību, kuri var vadīt, uzraudzīt un mācīt audzēkņus.

Mehānismi, lai sekmētu uzņēmumu iesaisti mēģinājumu partnerībā

Ieviest atbalsta mehānismus, kas var sekmēt uzņēmumu līdzdalību integrētās programmās, iekļaujot:

- Sadarbības risinājumus uzņēmumiem (īpaši MVU), kas vēlas apmācīt audzēkņus (mācekļus), bet nevar nodrošināt pilnīgu mācību saturu.
- Sadarbības risinājumus starp uzņēmumiem, lai izvairītos no tā, ka audzēkņi, iespējams, nevar pabeigt uzņēmuma mācību periodu ar uzņēmējdarbību saistītu problēmu (t.i., maksātnespējas, neparedzētu grūtību dēļ, negaidītu grūtību dēļ nevar pienācīgi rīpoties par audzēkņi utt.).
- Finansēšanas atbalsta mehānismus (dotācijas, nodokļu atvieglojumus utt.), lai atvieglotu iesaistīto uzņēmumu izmaksas, apmācot audzēkņus (atalgojums, sociālais apdrošināšanas izmaksas, instruktoru algas, materiālu vai aprīkojuma izmaksas, citas izmaksas).
- Tehniski specializēta/pielāgota palīdzība uzņēmumiem, kas vēlas iesaistīties mēģinājumu partnerību (specifisks mācību priekšmets, didaktiska apmācība, palīdzība, atbalsts, lai apmierinātu arodveselības un drošības prasības, audzēkņu izvēle u.c.) vai tie

2. Rekomendācijas

uzņēmumi, kas šobrīd ir iesaistīti šajā partnerībā (lai palīdzotu tiem identificēt un atrisināt esošās problēmas utt.).

- Vienkāršotas un elastīgas, klientam draudzīgas procedūras saistītas ar daudziem administrācijas jomām (akreditācija kā apmācības uzņēmums, darba vidē balstīto mācību līgumi un eksāmeni, subsīdijas apmācības uzņēmumiem u.c.).

2.4. Prakti vadītāji uzņēmumos

Kompetentu, prasmīgu un kvalificētu prakti vadītāju uzņēmumos pieejamība tpat kā arī pedagogu pieejamība izglotības iestādēs

Jāpriliecina, ka prakti vadītājiem uzņēmumos tpat kā pedagogiem izglotības iestādēs ir atbilstošas prasmes un kompetences, lai sekmīgi sadarbotos ar audzēkņiem. Ideāli varianti prakti vadītājiem uzņēmumos būtu jābūt komunikācijas prasmēm augstā līmenī, pedagoģiskai pieredzei un zināšanām konkrētajā priekšmetā/profesijā. Prakses vadītāju kompetences līmenis būtu jāizvērtē atbilstoši, kompetentai, ārējai institūcijai.

Jāpriliecina, ka uzņēmuma prakti vadītāji un pedagogi iesaistās patstāvīgi profesionāls pilnveides aktivitātēs, kas palīdz viņiem atjaunināt un modernizēt savas prasmes, kvalifikāciju un specifiskas nozares kompetences.

Jāpriliecina, ka ir iespēja izglotības iestādei un uzņēmumam savā starpā apmainīties ar zināšanām, piemēram, stažēšanās uzņēmumā vai pretēji - izglotības iestādē.

2. Rekomendācijas

2.5. Audzēkņi

Mēģinājumu partnerību pieejamība daudziem cilvēku grupām

Nodrošināt, ka šī partnerība ir pieejama un atvērta visiem sabiedrības locekļiem, tādējādi paplašinot un pilnveidojot daudzu darba vidē. Ņoti svarīga ir vienlīdzība un vienlīdzīgas iespējas šādā partnerībā.

Lai sekmētu daudzveidību, partnerībā ir jāpalielina iespējas konkrētām mērķa grupām (t.i., cilvēkiem ar invaliditāti, audzēkņiem ar daudzu kultūru un reliģisko izcelsmi, bēgļiem, apdivinātiem cilvēkiem, vecāka gadagājuma audzēkņiem utt.).

Nodrošināt uzņēmumiem un mācību centriem tehniskos un pedagoģiskos resursus, lai sekmīgi risinātu problēmas, kas saistītas ar audzēkņu neviendabību (attiecinot uz vecumu, izglotību, daudzu pieredzes līmeni un skolēnu personīgo attīstību utt.).

Iepriekšējās mācīšanās un iepriekšējās pieredzes, kas iegūtas dzīves laikā, atzīšana

Pievērst īpašu uzmanību iepriekšējai izglotībai un kvalifikācijām, ko iepriekš apguvuši audzēkņi, apstiprinot un atzīstot tos, piemēram, izveidojot sistēmu, kas varētu veicināt iepriekš iegūtas darba pieredzes vai profesionālas izglotības pieredzes savstarpējo atzīšanu (t.i., ECTS un / vai ECVET).

2. Rekomendācijas

Audzokņu sagatavošana pirms viņi piedalās mācīšanos partnerībās

Jāpriliecina, ka audzokņi, kas piedalās mācīšanos partnerībās, ir rūpīgi izvēlēti un labi sagatavoti pirms viņi gūst pieredzi darbā balstītos mācībās uzņēmumā, pievēršot īpašu uzmanību labai sadarbībai audzokņi un uzņēmumam. Šīs nianšes var palīdzēt būt drošam, ka audzokņi ir motivāti un apguvis, ko viņi vēlas un ir nepieciešams apgūt, vienlaikus viņi veiksmīgi realizēs prakses uzņēmuma cerības.

Patstāvīgs atbalsts audzokņiem, kuri piedalās mācīšanos partnerībā

Nodrošināt, ka apmācības laikā audzokņi saņem efektīvu atbalstu ne tikai pienācīgas un savlaicīgas finansiālas kompensācijas, bet arī atbilstošas konsultācijas gan pirms apmācības procesa, gan tūlīt laikā daudzos jomās (sociālais un emocionālais atbalsts; darba vidē balstītos mācību līgumi, eksāmeni, atbilstošais finansiālais atbalsts u.c.).

Drošas darba vietas un sociālās aizsardzības nodrošināšana

Nodrošināt, ka audzokņiem, kas piedalās mācīšanos partnerībā, saskaņā ar kolektīvajiem līgumiem vai valsts un/vai nozarēm, izmaksātu noteikto minimālo darba algu apmācības periodā. Tajā pašā laikā prātiecinieties, ka mācīšanos partnerība garantē drošu darba vidi, tostarp atbilstošu darba laiku. Darba vidē balstītu mācību, vai prakses līgums regulē gan uzņēmuma, gan audzokņa tiesības un pienākumus, kas ir vispiemērotākais risinājums, bet ne vienīgais. Sociālajiem partneriem (arodbiedrībām un darba devēju organizācijām) vajadzētu uzticēt atbildību par darba vietu piemērotības uzraudzību uzņēmumos.

2. Rekomendācijas

2.6. Mācību saturs un nodrošinājums

Iekšjo un ārjo kvalitātes standartu izpilde

Nodrošināt, ka apmācība, ko sniedz gan mācību centrs/skola, gan uzņēmums, atbilstu apstiprinātam mācību programmam un tajā pašā laikā izpildītu pieprasītos nozaru un valsts kvalitātes standartus.

Mācību satura un pieredzes modernizācija un uzlabošana

Ir jānodrošina instrumentu pastāvīšanu mūcizglābas partnerības, kas nodrošina esošo mācību satura pastāvīgu atjaunināšanu un modernizāciju, reaģējot uz tehnoloģiskajām izmaiņām un mainīgajām ekonomikām un uzņēmumu vajadzībām.

Ir jānodrošina iespējas gan iesaistītajiem uzņēmumiem, profesionālajām skolām un audzēkņiem mūcizglābas partnerībā, kur varētu pārrunāt vienu pieredzi tajā, lai pārbaudītu, vai pastāv problēmas, kā arī apspriest veidus, kā risināt šīs problēmas nākotnes situācijās. Piemēram, audzēkņiem var lūgt iekārtot dienasgrāmatu, kur viņi apraksta apgūto zināšanas un darba pieredzi. Tādējādi pastiprinot mācīšanos, novērtējot savu izaugsmi un identificējot iespējamās problēmas.

Izglābas turpināšanas iespējas un tūcizglāba

Ir jānodrošina darba vidē balstīto mācību adekvātu iekāušanu oficiālajā izglābas un apmācības sistēmā, kuras laikā var iegūt valsts vai darba devēju atzītu kvalifikāciju, kas var atāut piekūvi augstākajai izglābai, mūcizglābai un paplašināt profesionāls iespējas.

Draudzīga apmācības nodrošināšana ikvienam

Pārliecinies, ka apmācība tiek nodrošināta tā, lai audzēkņi varētu veiksmīgi savienot darba vidē balstīto mācīšanos ar izglābas iestādē balstīto mācīšanos, iekāujot tajā dauddu laika grafiku plānošanu, darba slodzes plānošanu utt.